

OBSAH

Předmluva	4
1. Základní pojmy	6
1.1. Newtonovy zákony	8
1.2. Axiomy	8
1.2.1. Axiom o rovnováze sil	8
1.2.2. Axiom o rovnoběžníku sil	8
1.3. Klasifikace silových soustav	9
1.4. Základní úlohy řešení silových soustav	9
1.4.1. Určení výsledného účinku soustavy sil	9
1.4.2. Stanovení podmínek ekvivalence	9
1.4.3. Stanovení podmínek rovnováhy	9
2. Účinky síly a dvojice sil	10
2.1. Statický moment síly	10
2.1.1. Momentová věta (Varignonova)	11
2.2. Dvojice sil	11
2.3. Redukce síly k bodu	12
2.4. Příklady	13
2.4.1. Redukce síly v prostoru k bodu	13
3. Obecná soustava sil	15
3.1. Obecná prostorová soustava sil	15
3.1.1. Úloha určení výslednice v prostorové soustavě sil	15
3.1.2. Úloha ekvivalence v prostorové soustavě sil	17
3.1.3. Úloha rovnováhy v prostorové soustavě sil	18
3.2. Svazek sil v prostoru	19
3.2.1. Úloha určení výslednice v prostorovém svazku sil	19
3.2.2. Úloha ekvivalence v prostorovém svazku sil	19
3.2.3. Úloha rovnováhy v prostorovém svazku sil	20
3.3. Obecná rovinná soustava sil	20
3.3.1. Určení výslednice v rovinné soustavě sil	21
3.3.2. Ekvivalence v rovinné soustavě sil	21
3.3.3. Rovnováha v rovinné soustavě sil	22
3.4. Rovinný svazek sil	22
3.4.1. Výslednice svazku sil	22
3.4.2. Ekvivalence v rovinném svazku sil	23
3.4.3. Rovnováha v rovinném svazku	23
3.5. Příklady	24
3.5.1. Příklad určení výslednice obecné soustavy sil	24
3.5.2. Příklad ekvivalence obecných prostorových soustav sil	26
3.5.3. Určení výslednice prostorového svazku sil	27
3.5.4. Rovnováha v rovinném svazku sil	28
3.5.5. Rozklad síly v rovině	29
3.5.6. Určení výslednice rovinné soustavy sil	30
4. Statika hmotných objektů	32
4.1. Statika hmotného bodu	33
4.1.1. Vazby	33
4.1.2. Podepření a výpočet reakcí	34
4.2. Statika tuhého tělesa	34
4.2.1. Vazby tuhého tělesa	35

4.2.2. Výpočet reakcí	35
4.3. Statika tuhé desky.....	36
4.3.1. Vazby tuhé desky	36
4.3.2. Výpočet reakcí desky:.....	36
4.4. Podepření hmotného objektu.....	37
4.4.1. Podepření tuhého tělesa v prostoru	37
4.4.2. Podepření tuhé desky v rovině.....	38
4.5. Řešené příklady podepření hmotné desky.....	40
4.5.1. Reakce obdélníkové desky.....	40
4.5.2. Reakce desky	41
5. Složené rovinné soustavy.....	42
5.1. Příklady stanovení statické a tvarové určitosti	45
5.2. Vybrané typy složených soustav	46
5.3. Příklady výpočtu složených soustav	48
5.3.1. Reakce složené rovinné soustavy.....	48
5.3.2. Určení reakcí kloubového nosníku	49
5.3.3. Rám s táhlem.....	50
6. Staticky určité nosníky.....	53
6.1. Rovinné nosníky a pruty.	53
6.2. Rozdělení nosníků a zatížení nosníků (prutů).....	54
6.4. Užití náhradních břemen v případě spojitého zatížení.....	56
6.4. Schwedlerova věta.....	57
6.5. Průběhy vnitřních sil N , T , M	58
6.6. Lomené nosníky	61
6.7. Příklady	63
6.7.1. Prostý nosník zatížený osamělými silami (břemeny)	63
6.7.2. Prostý nosník zatížený jedním osamělým břemenem.....	63
6.7.3. Prostý nosník s rovnoměrným spojitým zatížením	64
6.7.4. Konzola s rovnoměrným spojitým zatížením	65
6.7.5. Konzola zatížená osamělým břemenem na konci vyložení	65
6.7.6. Prostý nosník s trojúhelníkovým spojitým zatížením.....	66
6.7.7. Nosník s převislým koncem	67
6.7.8. Nosník s převislým koncem	69
6.7.9. Šikmý lomený nosník	70
6.7.10. Jednoduchý rám	72
7. Prutové (příhradové) konstrukce.....	75
7.1. Metoda styčných bodů (zjednodušená).....	76
7.2. Průsečná metoda.....	78
7.3. Příklady výpočtu prutových soustav	81
7.3.1. Výpočet příhradové soustavy metodou styčných bodů.....	81
7.3.2. Výpočet příhradové soustavy metodou průsečnou	82
7.3.3. Pruty s nulovou osovou silou.....	83
8. Princip virtuálních prací.....	85
8.1. Skutečná a virtuální práce síly	85
8.2. Lagrangeův princip virtuálních prací.....	86
8.3. Absolutní a relativní střed otáčení.....	87
8.3.1. Absolutní střed otáčení desky	87
8.3.2. Vzájemný (relativní) střed otáčení.....	88
8.4. Kinematická metoda.....	88
8.5. Příklad – výpočet složek reakcí.....	89

9. Rovinné vláknové polygony a řetězovky.....	91
9.1. Dokonale ohebné vlákno, základní pojmy	91
9.2. Vláknové polygony	91
9.2.1. Vláknový polygon při působení rovnoběžných sil	93
9.3. Řetězovky	94
9.3.1. Svisle zatížené řetězovky	95
9.3.2. Parabolická řetězovka	96
10. Momenty setrvačnosti objektů	100
10.1. Momenty setrvačnosti a deviační momenty rovinných obrazců	100
10.2. Steinerova věta	101
10.3. Axiální momenty setrvačnosti a deviační moment k pootočeným souřadnicovým osám	102
10.4. Hlavní momenty setrvačnosti	103
10.5. Poloměry setrvačnosti	105
10.6. Hlavní poloměry setrvačnosti:	105
Tab. 10.1. Těžiště, momenty setrvačnosti a deviační momenty vybraných rovinných obrazců	106
10.7. Příklady výpočtu momentů setrvačnosti obrazců.....	108
10.7.1. Výpočet momentu setrvačnosti obdélníka k vlastní těžišťové ose:	108
10.7.2. Výpočet momentu setrvačnosti k hraně obdélníka	108
10.7.3. Příklad výpočtu momentů setrvačnosti a elipsy setrvačnosti pro složený obrazec (průřez).....	108
Literatura	112